

llegim

Literatura

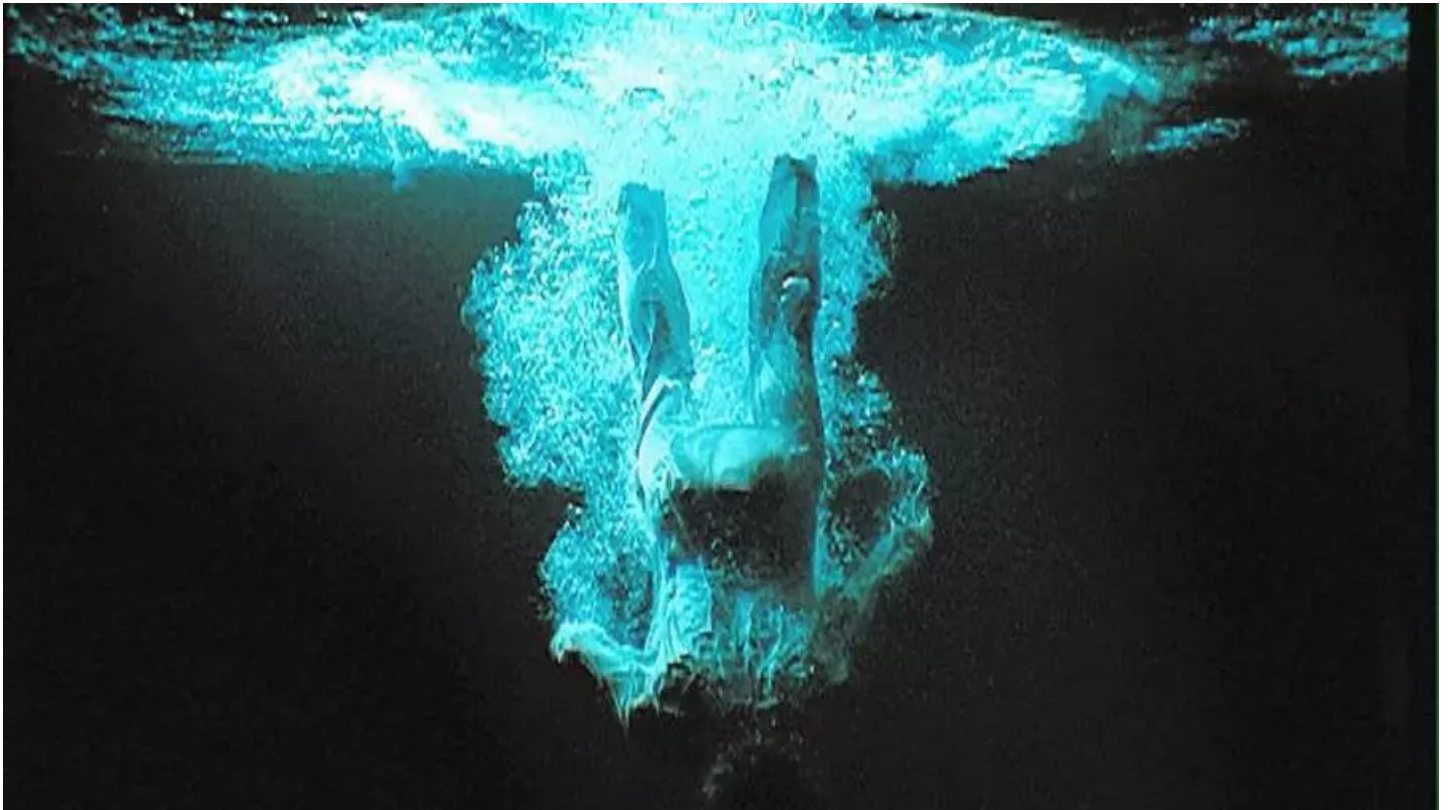
LLEGIM / CRÍTQUES | 08/03/2023

Un llibre extraordinari sobre el buit

Fragmenta aplega un coherent i enlluernador recull d'assajos escrits per Amador Vega durant les últimes dues dècades

Valentí Gómez i Oliver

🕒 2 min

Una mostra del videoart de Bill Viola, present al llibre d'Amador Vega. KIRA PEROV

BARCELONA L'assagista, filòsof i professor Amador Vega signa aquesta selecció i recopilació de textos escrits entre 1999 i 2021. Els vint capítols del llibre reflexionen sobre la noció d'estètica "apofàtica" (terme que prové de la teologia) o "negativa". L'eix principal del discurs gira al voltant del buit, del no-res, de la negativitat; conceptes

estudiats a les obres de místics, no només medievals, d'Orient i d'Occident i de creadors contemporanis (artistes i literats). L'autor crea un relat suggerent, complex i fascinant, del tot personal, atès que proposa el diàleg entre ells. Un bon exemple: posa en relació Ramon Llull i Salvador Dalí o el mateix Llull amb Perejaume; parla de Bill Viola com a lector de Joan de la Creu; vincula el mestre Eckhart i Rothko. Prou significatiu és l'índex d'autors estudiats, des dels filòsofs de Kioto fins a Silesius, Miguel de Molinos (*Guia espiritual*), Joan de la Creu, Rilke, Anish Kapoor, Soulages, el dramaturg Valère Novarina i Jorge Oteiza, de qui afirma que "tota la seva obra és producte de la necessitat de comprendre l'experiència del buit".

Tots els autors participen, en graus diferents i matisos específics, de la via "apofàtica", que des de la negació afirma la realitat invisible de Déu "de tal manera en què allò profà pot mostrar la naturalesa del que és sagrat i que s'hi amaga a dins". Els llenguatges de la negativitat, així com l'art abstracte i també la poesia del segle XX, han ajudat "a una comprensió més gran de l'experiència del no-res (el nihilisme modern)".

Aquest viatge filosòfic presenta una enorme coherència i es podria dir que coincideix amb el relat vital que ens ofereix l'autor, tal com es pot veure en el darrer capítol, *Epílogo bizantino*. Tot el llibre albira una singular conjuminació entre religió i art. "No són, sinó, dos llenguatges que proporcionen una estructura ferma a l'esperit, sostingut en el buit de la realitat que descriuen".

Al capítol dedicat al poeta Paul Celan, *Lección de tinieblas*, tot responen a un crític que li demana ajut per comprendre un poema difícil, diu: "Llegir, llegir una i altra vegada; la comprensió arribarà per si mateixa". És el que cal per gaudir d'aquest assaig d'una gran harmonia, d'un academicisme acomboiat, sovint, per una escriptura més lliure i quotidiana. Val a dir que l'obra traspua l'embolcall d'un

subtil silenci que, com diu el professor Vega, “t’ajuda a sortir del llenguatge sense deixar de parlar, perquè el silenci està contingut en el llenguatge expressat”. Bé ho sabia Rainer Maria Rilke, de qui en un altre capítol –el divuitè– es recullen aquests versos: “*Dichosos los que saben que detrás de / todos los lenguajes está lo indecible*”.

El llibre s’obre amb una introducció de l’autor, *La tentación de lo negativo*, on diu que els exemples que apareixen al volum “són testimonis d’un fracàs, perquè havent-se situat expressament sobre el buit, s’han exposat a la seva desaparició com a objectes artístics o poètics”. És, per tant, al voltant del buit i del silenci místic on convergeix aquesta obra. Unes notes a l’edició, una bibliografia molt completa i un índex d’autors i de figures –més de 60, en color– completen el volum, que val la pena de llegir (i rellegir). No és exagerat qualificar-lo d’extraordinari.

Tentativas sobre el vacío

AMADOR VEGA

37,05 €

COMPRA'L

Bookshop dona suport a les llibreries independents